

Liite: Rovaniemen kaupungin lausunto esitykseen

1. Onko ehdotus uudesta tuesta ja sillä tuettavasta toiminnasta kannatettava?

Osittain

Tarve matalan kynnyksen osallistavalle toiminnalle on sinänsä kannatettavaa, samoin se että toimintaa järjestettäisiin yhdistyksissä ja järjestöissä. Huolenaiheena on kuitenkin se, että tämän kohderyhmän tarpeet jäävät isossa kuvassa tunnistamatta ja hoitamatta. Yksittäinen palvelu näin pienessä mittakaavassa ei riitä ratkaisemaan pitkään työttömänä olleiden palveluvajetta eikä ratkaise rakenteellisen työttömyyden ongelmaa isossa kuvassa. Uusi palvelu ei myöskään missään määrin riitä korvaamaan poistuvaa kuntouttavan työtoiminnan palvelua. Esityksessä hyvinvointialueiden rooli jää epäselväksi ja ohueksi. Moni työnhakija tarvitsee kuitenkin myös ja erityisesti hyvinvointialueiden ja KELAn palveluja kuntoutuakseen työmarkkinoille. Pidämme hyvänä sitä että tätä kautta voidaan tukea järjestökenttää ja sen toimintaa ja näiltä osin tuki kohdentuu oikeaan paikkaan.

Tuen rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa kohderyhmän kokoon ja pitkäkestoisen tuen tarpeeseen. Erityisesti tulee huomioida, että kohderyhmä tarvitsee työllisyyspoliittisen tuen rinnalla usein myös sosiaali- ja terveyspalveluja, joiden resursointi ei esityksessä ole riittävästi huomioitu.

2. Näkemyksenne tuen tarkoituksesta ja tuettavan toiminnan kohderyhmästä?

Tarkoitus on hyvä ja kannatettava ja kolmas sektori voi tuottaa tälle asiakasryhmälle mielekästä tekemistä ja kiinnittymistä yhteiskuntaan. Kohderyhmän määrittely on melko väljä, mikä mahdollistaa palvelun kohdentamisen alueella tarkoituksenmukaisella tavalla. Kuitenkin tulisi varmistaa, että palvelun avulla edetään myös eteenpäin ja kohti avoimille työmarkkinoille työllistymistä. Ristiriita kunnan työttömyysetuuksien rahoitusjärjestelmään on kuitenkin olemassa, koska pelkkään toimintaan/palveluun osallistuminen ei vähennä kuntien maksuvastuuta ja tällä asiakaskohderyhmällä voi olla pitkä matka varsinaisiin työllistymisen tuloksiin. Tulisi tunnistaa ja hyväksyä se asia, että kaikki työnhakijat eivät etene työllistymiseen saakka ja huomioida tämä kuntien maksuvastuissa.

3. Näkemyksenne tuen kohdentamisesta yhdistyksille ja säätiöille (108 §)?

Kohdentamista pidetään tarkoituksenmukaisena. Järjestökenttä voi tarjota asiakaslähtöisiä ja joustavia ratkaisuja, joita julkinen palvelujärjestelmä ei yksin tuota. Esityksessä tulisi kuitenkin paremmin huomioida hyvinvointialueiden velvoitteet asiakkaiden monialaisten tuen tarpeissa. Tätä tehtävää ja vastuuta ei voida siirtää kolmannelle sektorille. Haasteeksi voi muodostua järjestökentän alueellinen

epätasaisuus, pienten toimijoiden osallistumismahdollisuudet sekä rahoituksen kohdentuminen

Lisäksi tulee huomioida, että toimijakenttä on viime vuosina kaventunut, mikä voi heikentää palveluiden saatavuutta ja jatkuvuutta.

4. Tuen hakijaa koskevat edellytykset (109 §)

Peruslinjaus (riittävä toimintahistoria ja toteuttamiskyky) on kannatettava

Täsmennystä tarvitaan erityisesti:

- taloudellisiin ja hallinnollisiin edellytyksiin
- toteuttamiskyvyn arviointiin
- erikokoisten toimijoiden huomiointiin
- tuettavan toiminnan rajaukseen suhteessa muuhun toimintaan

Lisäksi tulisi arvioida toimintahistorian vaatimusta riittävän joustavasti, jotta myös hiljattain toimintaa keskeyttäneet mutta osaavat toimijat voivat osallistua.

Asiakkaan etenemisestä tulee olla saatavilla seurantatietoa ja palvelun vaikuttavuutta täytyy pystyä arvioimaan niin paikallistasolla kuin valtakunnallisestikin isossa kuvassa. Kuntien rahoitusmallin näkökulmasta asiakkaan eteneminen kohti avoimia työmarkkinoita on tärkeää. Asiakaskohtaisia kokonaiskustannuksia tulisi myös voida seurata. Useat alueet myöntävät kolmannelle sektorille myös työllistämiseen isoja taloudellisia tukia ja riskinä on että palvelut ketjuuntuvat samoille henkilöille, kokonaiskustannukset kasvavat, mutta asiakkaat palaavat toimenpiteiden jälkeen taas työttömiksi.

5. Näkemyksenne tuettavan toiminnan rajoituksista (110 §)?

Esitetyt rajoitukset ovat lähtökohtaisesti perusteltuja. Toiminta ei saa vääristää kilpailua eikä korvata työmarkkinoita. On myös tärkeää, että toiminta kohdistuu oikeaan ja laissa tarkoitettuun kohderyhmään eli juurikin heikoimmassa asemassa oleviin. Myös päällekkäisen tuen rajoitus on perusteltua.

5. Tuettavan toiminnan sisältö

Toiminnan perusajatus on oikeansuuntainen, mutta kuvaus on liian yleisellä tasolla. Toimintaa tulee kuvata selkeämmin erityisesti tavoitteiden, ydinsisältöjen ja vaikuttavuuden arvioinnin osalta.

Lisäksi tulee varmistaa, että tuella rahoitettu toiminta kytkeytyy selkeästi palveluketjuihin ja täydentää muuta palvelujärjestelmää. Asiakkaan osallistumisen tulee

perustua selkeään sopimus- tai suunnitelmakäytäntöön, joka mahdollistaa osallistumisen seurannan sekä kulukorvausten asianmukaisen toteuttamisen.

6. Tuen määrä ja kesto (111 §)

Esitetyn uuden palvelun toimeenpanon resurssit on aliarvioitu. Kyseisen kohderyhmän pitkäkestoisen tuen tarve edellyttää riittävää rahoitusta.

7. Työttömyysturva

Ei lausuttavaa.

8. Vaikutusarviot

Vaikutusarvioita pidetään puutteellisina. Erityisesti hallinnollisen työn lisääntymistä ei ole esityksessä huomioitu riittävästi. Lisäksi tuen rahoituksen taso on alimitoitettu suhteessa kohderyhmän kokoon ja pitkäkestoisen tuen tarpeeseen. Mikäli tämän palvelun on ajateltu edes osittain korvaavan kuntouttavan työtoiminnan, tulisi rahoitus olla huomattavasti suurempi. Uuden palvelun vaikutukset jäänevät mittakaavaltaan pieniksi ja yksilötasoisiksi.